

Oulun ammattikorkeakoulun master-koulutuksen opinnäytetyön kehittämistyöryhmän toiminta ja tulokset

[Koivisto Kaisa](#), [Paaso Leena](#), [Sandelin Pirkko](#), [Kosonen Katri](#), [Pääatalo Hannu](#), [Pesola Tuomo](#)
12.12.2014 ::

Metatiedot

Nimeke: Oulun ammattikorkeakoulun master-koulutuksen opinnäytetyön kehittämistyöryhmän toiminta ja tulokset

Tekijä: Koivisto Kaisa; Paaso Leena; Sandelin Pirkko; Kosonen Katri; Pääatalo Hannu; Pesola Tuomo

Aihe, asiasanat: alueelliset vaikutukset, kehittämisprojektit, korkeakouluopetus, korkeakoulututkinnot, opinnäytteet, Oulun ammattikorkeakoulu, tutkimus- ja kehittämistoiminta, ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot

Aihe, luokitus: 38.4

Tiivistelmä: Oulun ammattikorkeakoulussa kehitettiin ylempää ammattikorkeakoulututkintokoulutusta vuosina 2012–2014. Kehittämistyön yksi osa-alue oli opinnäytetyön kehittäminen. Tavoitteena oli analysoida olemassa olevat master-tutkinnon opinnäytetyön prosessit ja niihin liittyvät ohjeet ja ohjauskäytänteet. Lisäksi tavoitteena oli kehittää master-koulutuksen opinnäytetyöprosessi joustavaksi verkossa toteutuvaksi oppimis- ja ohjausprosessiksi, jossa työelämän toimeksiantaja on mukana. Tässä artikkelissa kuvataan työryhmän toimintaa ja tuloksia.

Toiminnan tuloksena muun muassa laadittiin yhteenveto master-koulutuksen tk-työn haasteista ja master-koulutuksessa vuosittain palkittavan opinnäytetyön kriteerit. Lisäksi laadittiin tk-opinnäytetyön osaamistavoitteet ja kuvattiin tk-opinnäytetyön prosessi.

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu, Oamk

Aikamääre: Julkaistu 2014-12-12

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2014120552191>

Kieli: suomi

Suhde: <http://urn.fi/URN:ISSN:1798-2022>, ePooki - Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut

Oikeudet: Julkaisu on tekijänoikeussäännösten alainen. Teosta voi lukea ja tulostaa henkilökohtaista käyttöä varten. Käyttö kaupallisiin tarkoituksiin on kielletty.

Näin viittaat tähän julkaisuun

Koivisto, K., Paaso, L., Sandelin, P., Kosonen, K., Pääatalo, H. & Pesola, T. 2014. Oulun ammattikorkeakoulun master-koulutuksen opinnäytetyön kehittämistyöryhmän toiminta ja tulokset. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 34. Hakupäivä 12.12.2014. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2014120552191> (<http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2014120552191>).

Oulun ammattikorkeakoulun master-tutkintoa kehitettiin ylemmän ammattikorkeakoulututkintokoulutuksen kehittämisprojektissa vuosina 2012–2014. Yhteiset

osaamisalueet ja opintojaksot käynnistivät master-opettajien yhteistyön. Eri yksiköiden opettajat jatkoivat yhteissuunnittelua opinnäytetyöprosessia ja verkko-opetusta kehittämällä.

Master-koulutuksen yhteistyö

Oulun ammattikorkeakoulun (Oamk) master-koulutuksen kehittämisen yhtenä tärkeänä askelmerkkinä oli neljän master-kehittämistyöryhmän ja master-johtoryhmän nimeäminen syksyllä 2013.

Kehittämistyöryhmiä olivat yamk OPS, yamk peda, yamk opinnäytetyöryhmä ja yamk verkko-opetus. Työryhmien tehtäviä, tavoitteita, toimintaa ja tuloksia käytiin läpi master-johtoryhmässä sekä master-opettajien yhteisissä aamiaistilaisuuksissa. [\[1\] \(#cite-text-0-0\)](#)

Master-koulutuksen opinnäytetyön kehittämistyöryhmän tehtävänä oli analysoida eri yksiköissä olemassa olevia master-tutkinnon opinnäytetyön (tk-opinnäytetyö) prosesseja sekä niihin liittyviä ohjeita ja ohjauskäytänteitä. Lisäksi tavoitteena oli kehittää master-koulutuksen opinnäytetyöprosessi joustavaksi verkossa toteutuvaksi oppimis- ja ohjausprosessiksi, jossa työelämän toimeksiantaja on mukana. Tässä artikkelissa kuvataan työryhmän toimintaa ja tuloksia.

Ammattikorkeakouluista annetun asetuksen [\[2\] \(#cite-text-0-1\)](#) mukaan ammattikorkeakoulujen tehtävänä on harjoittaa ammattikorkeakouluopetusta palvelevaa sekä työelämää ja aluekehitystä edistävää ja alueen elinkeinorakennetta uudistavaa (18§) tutkimus - ja kehitystyötä sekä taiteellista toimintaa.

Ammattikorkeakoulun tulee tehtäviään suorittaessaan olla erityisesti omalla alueellaan yhteistyössä elinkeino - ja muun työelämän kanssa sekä tehdä yhteistyötä suomalaisten ja ulkomaisten korkeakoulujen samoin kuin muiden koulutuksen järjestäjien kanssa. Laissa kuvataan myös master-koulutuksen opintojen [tavoitteet](http://www.oamk.fi/epooki/files/8414/1639/6420/Liite_3.pdf) (http://www.oamk.fi/epooki/files/8414/1639/6420/Liite_3.pdf).

Master-koulutuksen opinnäytetyön kehittämistyöryhmä yhdisti opinnäytetyöprosessin Oamkin tutkimus- ja kehitystyöhön (tk-työ) painottaen tk-työn yhteyttä työelämään ja alueen elinkeinoelämään. Master-koulutuksen opiskelijat ovat oman alansa ja työelämän asiantuntijoita ja heidän osaamisensa kehittyä, kun he osallistuvat työelämää ja alueen elinkeinoelämää palvelemaan tk-toimintaan. Prosessiin yhdistettiin myös master-osaamisen keskeiset kohteet; tutkimus-, kehittämis-, johtamis-, vuorovaikutus- sekä viestintäosaaminen. (Kuvio 1.)

KUVIO 1. Työelämää ja alueen elinkeinoelämää palveleva tk-työn Oulun ammattikorkeakoulun master-koulutuksessa

Master-koulutuksen opinnäytetyön kehittämistyöryhmä, toiminta ja tulokset

Master-koulutuksen opinnäytetyön kehittämistyöryhmään kuului edustajia kaikista Oamkin yksiköistä (**Kaisa Koivisto**, puheenjohtaja, **Katri Kosonen**, **Leena Paaso**, **Tuomo Pesola**, **Hannu Päätaalo** ja **Pirkko Sandelin**). Työryhmä kokoontui vuonna 2013 kuusi kertaa ja vuoden 2014 keväällä neljä kertaa. Ryhmän kaikki jäsenet ovat olleet mukana Haaga-Helian järjestämässä Osataan ammatillisissa erikoistumisopinnoissa, joiden laajuus oli 30 opintopistettä. Työryhmän kokousten esityslistat ja muistioid löytyvät Oamkin intran työryhmistä master-tutkinto -sivuilta. Muistioiden dokumenteista löytyvät ryhmän työskentelyn kuvaus ja toiminnalle asetetut tavoitteet.

Master-koulutuksen opinnäytetyön kehittämistyöryhmä tuotti seuraavat tulokset:

- Koottiin master-koulutuksen itsearviointilomakkeilla kerätty opinnäytetöihin liittyvä palaute, josta kirjoitettiin [artikkeli](#) Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisusarja ePookiin [3].
- Koottiin master-koulutukseen sekä tk- ja opinnäytetyöhön liittyvää kirjallisuutta ja tutkimuksia. Haun perusteella laadittiin [yhteenvedo](#) master-koulutuksen tk-työn haasteista.
- Laadittiin master-koulutuksessa vuosittain palkittavan [opinnäytetyön kriteerit](#).
- Laadittiin [tk-opinnäytetyön osaamistavoitteet](#) huomioiden master-koulutukselle asetetut osaamisen taso lain, asetuksen ja NQF:N sekä EQF:n mukaan.
- Koottiin ja kuvattiin yksiköiden [tk-opinnäytetyön prosessi](#).

- Rakennettiin Optima alustalle yksi yhteinen kuvaus tk-opinnäytetyön prosessista. Prosessiin tehtiin [eriväriset kansiot prosessin eri vaiheiden mukaan](#) ja värit tukevat virtuaalipohjaista oppimisen etenemistä visuaalisesti.
- Master-koulutuksen opettajat loivat opintojaksoihin liittyvät tehtävät. Opintojaksokohtaisesti luotiin Optima-alustalle [kuvakkeet](#) tehtävien palauttamiseen, tehtäviin liittyvän keskustelun käymiseen ja tehtäviin liittyvä materiaalin integrointiin. Opintojaksoihin liittyvät tehtävät ohjeistavat sekä opintojakson tavoitteiden saavuttamista että yhteyttä opinnäytetyön ja tk-työn prosessiin virtuaalisessa oppimisympäristössä.
- Rakennettiin Sosiaali- ja terveystieteiden yksikköön [tk-opinnäytetyön prosessin](#) ja [opintojaksojen opintosuunnitelman](#) mukaisen etenemisen yhteys siten, että opintojaksojen eteneminen ja opintojaksojen keskeiset teemat tukevat tk-opinnäytetyön etenemistä.

Tk-opinnäytetyö tehdään yhteistyössä työelämän kanssa

Master tk-opinnäytetyön prosessin Optima-alustaan luodun ja kuvattun mallin tavoitteena on, että opiskelija kykenee aloittamaan ja etenemään omassa tk-opinnäytetyössään ajasta ja paikasta riippumatta. Master-koulutuksen opinnäytetyön kehittämistyöryhmä kuvasi prosessin Optimaan vaiheittain: aloitus, suunnittelu, toteutus ja arviointi.

Aloitus sisältää mielekkään tutkimus- ja kehittämiskohteen määrittelyn yhdessä työelämä kumppanien (toimeksiantajan) tai hankkeeseen osallistuvien kanssa. Määrittelyssä arvioidaan tutkimus- ja kehittämiskohteenä olevan aiheen ajankohtaisuus, hyödyllisyys ja tarpeellisuus opiskelijalle itselleen, työelämälle ja alueen elinkeinoelämälle.

Opiskelija suunnittelee yhdessä työelämän edustajien ja master-koulutuksesta vastaavien opettajien kanssa kehittämisen tavoitteet ja tehtävät. Lisäksi hän suunnittelee tutkimus- ja kehittämistyössä käyttämänsä lähestymistavan ja menetelmät painottaen osallistavia ja työelämää kehittäviä menetelmiä. Tuloksia arvioitaessa kiinnitetään huomiota tulosten hyödynnettävyyteen, käyttökelpoisuuteen, vaikuttavuuteen ja siirrettävyyteen.

Tk-työtä toteutetaan hyväksytyt suunnitelman mukaisesti ja toteutuksessa painottuu yhteistyö. Yhteistyökumppaneiden osallistuminen tk-työn prosessiin mahdollistuu paremmin, jos kehittämistyötä ohjataan verkkovälineiden avulla. Toteutuksen aikana tehdyn tk-opinnäytetyön prosessi dokumentoidaan mahdollisimman tarkasti. Suunnitelma antaa rakenteen ja pohjan tk-työn toteuttamiseksi, mutta suunnitelma voi myös joiltakin osin muuttua prosessin aikana.

Opiskelija jakaa kehittämisessä tuotettuja tuloksia yhteistyökumppaneiden ja muiden asiantuntijoiden käyttöön. Yhtenä tavoitteena on, että prosessista ja tuloksista kirjoitetaan artikkeleita alan ammattilehtiin tai ammattikorkeakoulun omaan julkaisusarjaan.

Master-koulutuksen ja koulutukseen kuuluvan tk- ja opinnäytetyön tulee kohdentua työelämää ja alueen elinkeinoelämää kehittäväan kohteeseen [\[4\] \(#cite-text-0-3\)](#). Ammattikorkeakoulun master-koulutuksen tk- ja opinnäytetyö on tutkimuksellista kehittämistoimintaa. Työelämän kehittämishankkeen tavoitteena voi olla tuottaa uusia tuotteita, palveluja, toimintamalleja tai työkuultuuria. Kehittämistyön eteenpäin vieminen edellyttää opiskelijoiden, työelämän edustajien ja opettajien välistä kumppanuutta ja vastuullista yhdessä toimimista sekä tekemistä. [\[5\] \(#cite-text-0-4\)](#) [\[6\] \(#cite-text-0-5\)](#)

Yhteistyön arviointia ja pohdintaa virtuaalioppimisesta

Master-koulutuksen opinnäytetyöryhmän toiminta eteni tavoitteiden ja suunnitelman mukaisesti. Jäsenet osallistuivat kokouksiin aktiivisesti ja keskustelu oli kriittistä, mutta antoisaa. Ryhmän tuloksia käsiteltiin

opettajien yhteisissä tilaisuuksissa ja master-johtoryhmän kokouksissa. Yhteisiä yli yksikkörajojen toteutuvia Oamkin tk- ja opinnäytetyön hankkeita ei vielä päästy suunnittelemaan.

Koska master-opinnot tulee tarjota pääosin virtuaalisesti, on oppimisympäristöjä ja opettajien osaamista kehitettävä jatkuvasti. Virtuaalisessa oppimisympäristössä toiminnallisuus voidaan kytkeä esimerkiksi ohjeistettuihin itseopiskeluaineistoihin, joita opiskelija käyttää opintojen etenemisen mukaisesti. Verkkoympäristöissä osaamisen tunnistaminen tapahtuu ohjauskeskustelujen ja itsearviointien avulla sekä aitoja työtilanteita refleктоimalla esimerkiksi virtuaaliseminaarit ja simulaatiot.

Vuorovaikutteisen verkko-oppimisen tukemisessa tarvitaan opettajatiimiä, joka suunnittelee käytäntöjä, jakaa kokemuksia ja arvioi toimintaa verkkoympäristössä. Hyvä verkko-oppimistila on avoin, osallistava ja selkeä. Opettajien ohjausosaaminen ja sen vertaisuutta vahvistava käyttö ovat tärkeitä vuorovaikutuksellisen oppimisen toteutumiselle [7] (#cite-text-0-6). Verkossa tapahtuva ohjaaminen vaatii opettajalta osaamista ohjeistusten tekemiseen ja esittämiseen, läsnäoloon sekä sisällölliseen, reflektiiviseen ja toiminnalliseen ohjaukseen. Opiskelijalta puolestaan vaaditaan osaamista virtuaaliympäristön käyttöön tarkoitettujen kuvan, videon, äänen ja niihin liittyvien tekstien tuottamiseen ja jakamiseen. Lisäksi opiskelija tarvitsee verkkoympäristöjen käyttötaitoja ja vuorovaikutteisia työskentelytaitoja. Niitä opitaan vain tekemällä ja siinä opettajan ohjauksellisella tuella on tärkeä rooli [7] (#cite-text-0-6). Oamkissa opiskelijaa on kannustettu ja tuettu verkkoympäristöjen vuorovaikutteiseen käyttöön.

Lähteet

1. ^Isohanni, I. & Huttunen, J. 2014. Master-koulutuksen kohteena on työelämän tutkiminen ja kehittäminen. Ylemmän ammattikorkeakoulututkintokoulutuksen kehittämisprojekti vuosina 2012–2014. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 29. Hakupäivä 12.12.2014.
<http://urn.fi/urn:isbn:978-951-597-118-0>
2. ^Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta 546/2013. Hakupäivä 18.11.2014.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20130546>
3. ^Koivisto, K., Paaso, L. & Sandelin, P. 2014. Oulun ammattikorkeakoulun master-tutkintojen opinnäytetöiden itsearviointien kuvaus ja kehittämishaasteet. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 15. Hakupäivä 18.11.2014.
<http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2014111046173>
4. ^Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta 546/2013, §7. Hakupäivä 18.11.2014.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20130546>
5. ^Kangasniemi, J. & Lempinen, P. 2010. Aikuiskoulutuksen uusi maasto 2010-luvulla. Teoksessa B. Varjonen & H. Maijala (toim.) Ylempi ammattikorkeakoulututkinto – Osana innovaatioympäristöjä. Hämeen ammattikorkeakoulun julkaisuja 3. Hämeen ammattikorkeakoulu.
6. ^Ojasalo, K., Moilanen, T. & Ritalahti, J. 2014. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Helsinki: Sanoma Pro Oy, 14–17.
7. ^^{ab}Leppisaari, I., Ihalainen, P., Nevgi, A., Taskila V.-M., Tuominen T. & Saari, S. 2008. Hyvässä kasvussa yhdessä kehittäen kohti ammattikorkeakoulujen laadukasta verkko-opetusta. Korkeakoulujen arviointineuvoston julkaisuja 4. Tampere: Tammer-Paino Oy. Hakupäivä 10.12.2014.
http://www.kka.fi/files/384/KKA_408.pdf